37e jaar. — Nr 84. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag 16 Juli 1910.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van di blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 'donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever. Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Driemaal per week, 6 fr. per jaar.
Tweemaal » 5 »
Eenmaal » 4 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad : 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD

TONGEREN, DEN 16 JULI 1910.

De Regeering in Spanje en de Katholieken.

Met den dag begint Canalejas het Spaansch kabinetshoofd zich al meer en meer te ontpoppen als een waardig navolger van zijn Franschen collega, den grooten Briand.

In heel zijn optreden, in geheel zijn manier van doen, zijn tactiek en zijn streven is duidelijk merkbaar, hoe hij Briand in zijn anti-clericale politiek na-aapt en in alles navolgt. Dezelfde huichelachtige welwillendheid tegenover de Kerk, dezelfde innemendheid, dezelfde valsche voorspiegeling van vrijheid en liberaliteit, dezelfde vriendelijke phrasen, maar ook dezelfde vervolgingsmaatregelen, dezelfde haat en dezelfde uitzonderingsbepalingen.

Vooral in de verklaring, die de minister-president omtrent zijne plannen heeft afgelegd, zal meer dan vroeger nog de gelijkenis met den Franschen kerkvervolger en zijn dubbelzinnige tactiek in het oog springen.

Bij het uitgaan van den ministerraad, over eenige dagen onder 't presidentschap vanden koning gehouden, verklaarde Canalejas, dat de raad zich hoofdzakelijk metde godsdienstkwestie had bezig gehouden.

Canalejas had den koning herinnerd aan het onderhoud, dat hij met hem gehad had, toen hij tot het bewind geroepen was. Van zijn voorgenomen gedragslijn zou hij niet afwijken. Dan had hij een overzicht gegeven van de onderhandelingen met het Vatikaan aangegaan en aangedrongen, — daar kwam de looze Briand-natuur boven, — op het behoud van de goede betrekkingen ten opzichte van den H. Stoel!

In het begin had de houding van enkele partijen van rechts en hun gunstige houding te zijnen opzichte, het wantrouwen wakker gemaakt van de linkerzijde en daardoor aanvallen tegen het kabinet doen ontstaan. Maar de regeering zou ook de voorrechten van de kroon en de burgerlijke macht handhaven.

Daarop was dan de verklaring gevolgd, dat de regeering voort zou gaan met het inperken van de godsdienstige vereenigingen, welke verklaring, na al die « vrijzinnige » betuigingen van den minister-president, wel een heel eigenaardigen indruk gemaakt moet hebben. Nog eens kwam toen de bevestiging, dat de jongste decreten omtrent den eeredienst, die in geen enkel opzicht volgens Canalejas het Concordaat hadden geschonden, niet zouden worden gewijzigd. Geen enkel kabinet, zoo had Canalejas met een echte Briand-phrase uitgeroepen, zou die decreten kunnen afschaffen zonder een aanslag te plegen op.... de beschaving!

Verder had de minister-president medegedeeld, dat de regeering maar een antwoord had gekregen op twee nota's die zij naar Rome gezonden had. Derhalve zal zij een antwoord op de laatste nota nog vragen. Het protest van den H. Stoel tegen de besproken decreten zou in geen verband gestaan hebben met de onderhandelingen over het Concordaat.

Heel vriendelijk en innemend had Briand, pardon Canalejas, daarop laten volgen, dat de politiek der regeering geen vervolging beoogde van den godsdienst, maar dat de regeering alleen er naar streefde om de prerogatieven van de volkssouvereiniteit te handhaven.

Sprekend van de verschillende protesten had Canalejas daarop verklaard, dat hij... de meeningen van allen zou respecteeren maar dat hij alle bedreigingen zou behandelen in overeenstemming met de wet.

Tot slot had de minister dan nog getuigenis afgelegd van zijn verlangen om zijn program te verwezenlijken. Hij deed weten dat de gelukwenschingen uit den vreemde ontvangen, hem zouden aanmoedigen om op zijn weg voort te gaan.

Tot zoover Canalejas over zijn verklaringen in den ministerraad. Men ziet er uit, hoe trouw de Spaansche minister-president zijn Franschen collega in alles navolgt, en ook pogen zal hem in de toekomst in alles na te volgen.

Voor de Spaansche Katholieken is dat geen hoopvol vooruitzicht, wanneer zij ten minste niet eensgezind en eenstemmig zich zoo tegen de aangekondigde godsdienstvervolging weten te verzetten, dat een Canalejas spoedig den lust vergaat om zijn hatelijke plannen ten uitvoer te brengen.

En daar bestaat wel eenige kans op. De protestbeweging van het Katholieke Spanje is zoo spontaan en zoo algemeen, dat, wanneer ze zich nog verder uitbreidt en intenser wordt, de regeering wel spoedig tot de overtuiging komen zal, dat ze niet tegen den stroom zal zijn opgewassen.

Dezer dagen meldden wij reeds van een gemeenschappelijk protestschrijven, ook van het geheele Spaansche episcopaat.

De « Correspondencia de Espana » deelt nu den tekst van dat schrijven mede.

Er wordt in gewezen op het feit, dat de jongste decreten getuigenis afleggen van een weinig gunstige gezindheid tegenover de Kerk, hetgeen te meer verwondering wekken moet, nu juist de onderhandelingen gaande waren tusschen de regeering en het Vaticaan over het Concordaat.

Het stuk beschouwt de koninklijke beslissing ten opzichte van de godsdienstige vereenigingen als een schending van het Concordaat, doordat zij een uitzonderingsregiem tegen die vereenigingen in het leven roept, terwijl tevens de beslissing betrekkelijk de vrijheid van de andere eerediensten tegelijk een inbreuk is op het Concordaat en de grondwet, doordat de verdragszaamheid veranderd wordt in vrijheid en toestanden in het leven roept, die door de grondwet niet zijn erkend.

Tot slot spreekt het stuk de vrees uit, dat de regeering zich op weg bevindt naar een afgrond, hetgeen geen enkel vaderlandslievend man zal kunnen aanzien, zonder dat de tranen naar zijn oogen wellen.

Het document is onderteekend door 62 prelaten.

De indruk, dien dit stuk in het land wekken zal, moet ongetwijfeld wel een diepe wezen en de Katholieken tot een eendrachtig en krachtig verzet doen opstaan.

Reeds wordt in sommige bladen melding gemaakt van crisis-geruchten. De ministers van buitenlandsche zaken Prieto en van financien Gobiah zouden ontslag willen nemen, omdat zij het niet eens zijn met de anti-clerikale politiek van Canalejas. Indien dat waar is dan mag men daarin een eerste begin zien van het naderend einde!

Provinciale Raad van Limburg.

Zitting van vrijdag 8 Juli.

Aanvraag van toelage van de stad St-Truiden voor den aankoop van lokalen bestemd tot inrichting der nijverheidsschool en voor de uitvoering van verbeteringswerken.

De heer Ceelen, verslaggever, geeft lezing van de beraadslaging, waarbij de gemeenteraad van St-Truiden de bedoelde toelagen vraagt.

De 3e Commissie is van gevoelen geweest dat, onder voorbehoud van de stemming door den Raad van art. 113/ter van het begrootingsontwerp voor 1911, dat dergelijke toelagen voorziet, het bedoeld verzoekschrift naar de Bestendige Deputatie dient verzonden te worden, en dat de toelage op ten hoogste fr. 1000 moet beperkt worden.

De besluitselen van het verslag worden ter stemming gelegd en aangenomen.

Verzoekschrift van den Veldwachtersbond der provincie wijzigingen vragende aan het provincial reglement over de pensioenen.

De heer Deploige, verslaggever, geeft lezing van het verzoekschrift en stelt voor, namens de 2e Commissie, de aanvraag te verwerpen. De toestand der pensioenkas is zeer bekrompen.

Indien zekere voorgestelde wijzigingen als gegrond zouden moeten aanzien worden, behoort het verzoekschrift naar de Deputatie teruggezonden te worden, voor onderzoek en voor raadpleging der gemeenten.

De heer Bellefroid stelt voor het verzoekschrift naar de Bestendige Deputatie te verzenden voor onderzoek en verslag in den aanstaanden zittijd.

De heer Deploige bestatigt dat de heer Bellefroid het met hem eens is om de verzending naar de Bestendige Deputatie voor te stellen.

Dit voorstel wordt aangenomen.

Verzoekschrift van de wetenschappelijke en letterkundige Maatschappij van Limburg, te Tongeren, eene toelage van fr. 200 vragende om de opdelvingen voort te zetten, welke zij onderneemt voor de inrichting van het gemeentelijk Museum dezer stad. (1e Commissie).

De heer Meyers, verslaggever, ontleed het verzoekschrift en stelt voor, namens de 1e Commissie, de aanvraag met een gunstig advies naar de Bestendige Deputatie te verzenden.

Er is thans sprank van eene afzonderlijke toelage van 200 fr. voor de opdelvingen. Deze brengen nu veel op en zullen de verzamelingen van het gemeentelijk Museum verrijken.

Deze toelage moet onafhankelijk zijn van die van 150 fr., aan dezelfde maatschappij toegestaan voor de kosten harer uitgaven.

Deze besluitselen worden ter stemming gelegd en aangenomen.

Mededeeling van het bureel.

De heer Voorzitter geeft lezing van den brief gericht aan den Groot-Maarschalk van het Hof, om een verhoor te vragen van Z.M den Koning, ten einde hem de hulde van den provincieraad aan te bieden.

Zitting van Dinsdag 12 Juli 1910.

1e Verzoekschrift van de maatschappij « Bieenbond van Bilsen » vragende de handhaving der toelage vroeger op de provinciefondsen verleend.

Verzonden naar de Bestendige Deputatie.

2e Verzoekschrift van den Eerw. heer Noelmans, bestuurder van het St-Jozefscollege van Hasselt, vragende de vernieuwing der toelage vroeger verleend aan de landbouwafdeeling, gehecht aan voormeld gesticht.

Verzonden naar de Bestendige Deputatie.

3e Verzoekschrift van den Aero-Club van Luik-Spa, vragende eene toelage op de provinciefondsen voor de inrichting eener vlucht van aeroplans op het vliegveld van den Kiewit. (1e Commissie).

4e Verzoekschrift van de Handelskamer van Limburg, vragende dat de provincie eene toelage verleene aan den Aero-Club van Luik-Spa. (1e Commissie).

5e Verzoekschrift der Damen Augustinen van Tongeren, vragende eene vermeerdering van de toelage verleend voor inrichting van een dispensarium voor behoeftige teringlijders. (3e Commissie).

De heer Voorzitter verzoekt de leden der vergadering deze week de voorstellen en wenschen neer te leggen, welke zij aan den Raad zouden willen onderwerpen.

De heer Baron de Villenfagne geeft lezing van de volgende voorstellen :

1e De ondergeteekende provincieraadsleden verzoeken den Raad van op de begrooting van 1911 het noodige krediet te brengen voor het abonnement aan den telefoon van de heeren leden der bestendige Afvaardiging.

(Geteekend) Indekeu, Van Ham, Ceelen, Ooms, Ramaekers, Graaf Cornet.

2e De provincieraad van Limburg uit den wensch dat het Departement van openbare werken onmiddellijk de werken beginne tot heraanlegging van het 2e gedeelte van den weg van Hasselt-Tongeren-Wihogne, zoodra het 1e gedeelte zal voltooid zijn.

Op die wijze zou de gansche weg bruikbaar zijn tegen de aanstaande lente, terwijl indien het werk uitgesteld wordt, deze belangrijke baan, welke Luik met Hasselt verbindt, gedurende verschillige jaren onbruikbaar zou zijn en alsdan het thans verbeterde gedeelte om zoo te zeggen niet zou kunnen benuttigd worden.

(Geteekend) F. Deploige, Graaf de Meeûs, G. Meyers, L. Nicolai, Van Ormelingen, Delvoie, C. Nossent, Djef Anten, T. Lathouwers.

De hoogdringendheid wordt verklaard.

De heer Graaf de Meeûs herinnert dat het Departement van Openbare Werken in grondbeginsel de heraanlegging beslist heeft van de baan van Hasselt tot Luik. Men is bezig met de aanlegging van het gedeelte van Hasselt tot Guygoven, maar beweegredenen van geldelijken aard doen de uitvoering vertragen van het gedeelte van Guygoven tot Wihogne langs Tongeren. Men behoort aan te dringen opdat de werken onmiddellijk zouden uitgevoerd worden, zoodat de weg bruikbaar worde voor de lente.

Het verkeer tusschen Hasselt en Luik is thans zeer druk, vooral sedert de inrichting van het vliegveld van den Kiewit. De verbetering is dus van groot belang voor deze twee steden.

De heer Meyers steunt den voorgestelden wensch en dringt aan opdat hij volledigd worde door de aanvraag van de hermaking van de baan van Tongeren tot Maastricht, van af Genoels-Elderen tot Vroenhoven, waar de weg in eenen erbarmelijken staat verkeert.

De heer Gouverneur stelt voor den wensch algemeen te maken met hem toe te passen op alle wegen waarvan de hermaking begonnen is.

De heer Voorzitter legt den voorgestelden wensch ter stemming; deze wordt bij eenparigheid aangenomen.

De heer Ridder de Menten vraagt welk gevolg gegeven is geworden aan den wensch uitgebracht door den Raad in den loop van den zittijd van verleden jaar, en strekkende om de benoeming te bekomen van eene Commissie gelast de verwoestingen te onderzoeken die teweeg gebracht worden door de insekten in de boomgaarden van het kanton St-Truiden en van andere kantons. Deze verwoestingen zijn zeer groot en het is meer dan tijd er een hulpmiddel voor te vinden.

De heer Deploige doet opmerken dat deze Commissie benoemd is.

De heer Graaf de Borchgrave bestatigt, evenals de heer Ridder de Menten, de groote verwoestingen veroorzaakt door de insekten in de boomgaarden. Het vraagstuk is van het grootste belang, ingezien de aanzienlijke uitbreiding van den fruitboomkweek in de provincie. De erkende oorzaak van dezen noodlottigen toestand bestaat in de opeenhooping der boomen in de boomgaarden.

In Amerika waar deze opeenhooping insgelijks bestaat, wordt eene doeltreffende behandeling op de boomen toegepast om er de bezwaren van te voorkomen. Niets dergelijks wordt in onze streken gedaan en onze fruitvoortbrengers geven zich geene moeite om zich in te lichten nopens de toe te passen hulpmiddels.

Te Borgloon nochtans hebben een zeker getal eigenaars van boomgaarden zich vereenigd om den aankoop te doen van de noodige toestellen.

Als besluit zal spreker op het bureel den opstel neerleggen der wenschen, die de maatregels aanduiden welke moeten genomen worden om den toestand te verhelpen.

De heer Baron de Villenfagne geeft lezing van de volgende wenschen neergelegd door den heer Graaf de Borchgrave tot staving zijner motie :

1e De Provincialeraad van Limburg uit den wensch dat de heer Minister van Landbouw :

A) De eigenaars van boomgaarden in staat zou stellen om gemakkelijk de cryptogamen en de schadelijke insecten die de fruitboomen aanvallen te kennen, en hun de wijze zou aanleeren om ze te vernielen, door proefnemingen in hun bijwezen gedaan in de boomgaarden :

B) Een strijd tegen de cryptogamen en de schadelijke insecten verplichtend zou maken, evenals zulks geschiedt voor het uittrekken der distels en de vernieling der rupsen ;

C) Het getal der landbouwraadgevers van den Staat zou vermeerderen en er ten minste eenen per provincie zou daarstellen ;

D) Voor wat aangaat het agar-agar en de Amerikaansche appelschillen, waarvan het gebruik in het vervaardigen van confituren en siropen eene ongehoorde schade veroorzaakt aan onze fruitnijverheid, den maatregel zou nemen gevraagd in 1909 door den wensch van den provincieraad, door het verzoekschrift der fruitvoortbrengers, depothouders en handelaars in fruit van de kantons Borgloon, St-Truiden, Borgworm, door talrijke landbouwcomicen, alsmede door de fabrikanten van confituren zeven.

(Geteekend) Ridder de Menten, Graaf A. de Borchgrave, Baron de Lamberts Cortenbach, Ridder C. de Borman, Th. Lathouwers, Graaf Ed. de Meeûs, J. Timmermans, Jadoul.

2e De ondergeteekenden verzoeken den provincieraad eene som van 500 fr. in de begrooting te brengen tot bevoordeeling der landbouwmaatschappijen en vereenigingen wier doel nuttig erkend is.

(Geteekend) Graaf A. de Borchgrave, J. Timmermans, Ridder de Menten, Graaf Ed. de Meeûs, Ridder C. de Borman, Baron de Lamberts Cortenbach.

De voorgestelde wenschen worden ter stemming gelegd en aangenomen.

De heer Baron de Villenfagne geeft lezing van het volgende voorstel :

De ondergeteekende provincieraadsleden stellen aan den provincieraad voor den wensch te uiten dat de dienst der treinen van Hasselt naar Tongeren en Luik zou verbeterd worden, inzonderheid in den zin der snelheid van het verkeer.

(Geteekend) J. Derriks, Van Ormelingen, Delvoie, G. Meyers, L. Nicolai, C. Nossent, P. Bellefroid, Djef Anten, Poswick, A. Hayen, F. Deploige, Th. Lathouwers, J. Timmermans.

De heer Gouverneur stelt voor dezen wensch aan het bevoegd Departement over te zenden.

Dit voorstel wordt ter stemming gelegd en aangenomen.

De heer Derriks, verslaggever, geeft lezing, namens de bijzondere Commissie der financies, van het verslag over hare werkzaamheden.

Spreker herinnert in welke voorwaarden deze Commissie benoemd is geworden. Zij heeft zich vereenigd en heeft kennis genomen van het begrootingsontwerp voor 1911, alsmede van de erop betrekkelijke voorstellen van de bestendige Afvaardiging.

Deze voorstellen sluiten vooreerst in zich de afschaffing van het reservefonds, en de kwestie der middels en wegen voor de wegenis wordt op die wijze opgelost.

De toeneming der gewone ontvangsten heeft insgelijks voor gevolg den geldelijken toestand te verlichten. Maar deze welvaart stelt ook nieuwe plichten daar voor de openbare machten.

Het begrootingsontwerp voor 1911 vermeldt verschillige nieuwe uitgaven. Van eenen anderen kant zijn zekere voorzieningen van uitgaven verminderd geworden, hetgeen het bedrag der nieuwe aan te schaffen geldmiddelen teruggebracht op fr. 28,000.

Dit cijfer is vastgesteld geworden ingevolge deze omstandigheid dat de Commissie voorstelt het voorziene krediet van fr. 20,000 voor deelneming van de provincie in de uitbating der buurtlijnen naar den buitengewonen dienst over te brengen.

Ten einde deze vermeerdering van ontvangsten te verwezentlijken, stelt de Commissie de verhooging voor van de belastingen op de automobielen en op de nieuwe drankslijterijen, van de opcentiemen op het patent der naamlooze vennootschappen en de heffing van 15 opcentiemen op het hoofdbedrag van het patent der beheerders en commissarissen der vennootschappen.

Ingezien de aanzienlijke pogingen gedaan door de provincie Limburg met het oog op de verbetering der buurtwegen en ook de meerderwaarde bekomen door de eigendommen gelegen langs de verbeterde wegen, had de Commissie voorgesteld eene wegenistaks te heffen ten lasten dezer eigendommen.

Men heeft van dit voorwerp moeten afzien, wijl de Regeering verklaard heeft hetzelve niet te kunnen goedkeuren.

Spreker onderzoekt vervolgens de regeling van de verschillige voorgestelde verhoogingen.

Hij doet uitschijnen dat de Commissie met voor te stellen de belasting op de automobielen, zooals zij vastgesteld werd door de verordening van 1902, te verdubbelen, haar voorstel tot een gematigd cijfer beperkt heeft in vergelijking met andere provincies.

Van eenen anderen kant is het oogenblik nog niet gekomen om de belasting volgens het gewicht, zooals zij thans vastgesteld wordt, te vervangen door de belasting volgens de kracht van den motor.

De verhooging der belasting op de nieuwe drankslijterijen, zoo men niet mag hopen dat zij de vermeerdering dezer slijterijen zal kunnen tegenhouden, zal ten minste de opening tegenwerken van alle kleine slijterijen in de nijverheidsstreken.

Eindelijk de nieuwe opcentiemen gesteld op het patent der vennootschappen en op het patent der beheerders van vennootschappen stellen zeer gematigde belastingen daar, die merkelijk lager zijn dan de belastingen van denzelfden aard geheven in de andere provincies.

De verslagever besluit dat de vastheid der begrooting voor dit oogenblik en voor den huidigen toestand verzekerd is door de voorgestelde belastingen.

(Lange toejuichingen).

De H. Voorzitter wenscht den verslaggever geluk en bedankt hem namens den Raad voor het klaar en volledig verslag dat hij over de kwestie voorgedragen heeft.

De H. Deploige stelt voor het verslag onmiddellijk te doen drukken. *(Toetreding).*

Brief van den heer Gouverneur der provincie Brabant betreffende de kwestie van den zitpenning, aan de Provincieraadsleden toegekend door de wet van den 21 Maart 1896.

(2e Commissie).

De H. Smets, verslaggever, *(in 't vlaamsch)* geeft lezing van het voorstel aangenomen door den provincieraad van Brabant, strekkende om den wensch te uiten dat het artikel 61 der provinciale wet zou gewijzigd worden in den zin van de verhooging van den zitpenning toegekend aan de provinciale raadsleden.

Hij stelt aan den Raad voor, namens de 2e Commissie, den wensch te uiten die hem onderworpen is.

De H. Bellefroid *(in 't vlaamsch)* bestadigt dat tot nu toe de provincieraadsleden van Limburg nooit geklaagd hebben over het bedrag vastgesteld door de wet. Diensvolgens zal hij den voorgestelden wensch niet stemmen.

De H. Graaf Cornet de Peissant besluit uitdrukkelijk tot het verwerpen van den wensch.

De H. Meyers verklaart ingelijks dat hij tegen den voorgestelden wensch is. De belangrijke uitgave, die zou voortspruiten uit de verhooging van den zitpenning, zou uitsluitend ten laste vallen van de provincie.

De besluitselen der 2e Commissie worden vervolgens ter stemming gelegd en verworpen.

ORDEMOTIE.

Het volgende voorstel is op het bureel neergelegd geworden.

De provinciale Raad van Limburg uit den wensch dat het Ministerie van Landbouw in een zelfstandig Departement zou ingericht worden.

(Geteekend) J. Timmermans, G. Meyers, Ridder de Menten, Baron de Lamberts-Cortenbach, Graaf Ed. de Meeûs, Graaf de Borchgrave, Baron L. de Villefagne, Th. Lathouwers, Jadoul, A. Hayen, F. Deploige, Ridder C. de Borman.

Het Belgisch vorstenpaar in Frankrijk

Te Versailles woensdag

Op de reis naar Versailles waren de President en Koning Albert in stadskleedij, redingote en hooge hoed. De Koningin droeg een wit toilet, waarover een wilgevoederden zwartzijden mantel, Mevr. Fallières een zwart toilet.

In de statie bewees eene afdeeling dragonders de militaire eer.

Tien landaus, met postillons en met zwarte paarden bespannen, stonden gereed om de genoodigden te vervoeren.

In de eerste landau zaten de Koning, de President, minister Doumergue en de maire van Versailles; in de tweede de Koningin, Mevrouw Fallières, generaal Davignon en de prefekt van Seine et Oise.

DE VERDWENEN Millionnair

[22ste vervolg]

Ge begrijpt wel, dat, als er kwestie geweest was van een anderen persoon dan van een millionnair, ik er niet aan gedacht zou hebben een dergelijke dwaasheid te begaan. Wie kon nu denken, dat zoo'n treinbotsing alles in de war zou sturen.

— Ja, ja, ik begrijp drommels goed, dat er voor u moeilijkheden uit kunnen voortkomen.

— Ik ben genegen royaal te betalen voor het terug ontvangen der papieren.

Grover sprak nu vlugger en met meer vertrouwen in zichzelf. Het ergste was geschied, dacht hij en hij had de klip netjes omzeild, waarop hij gevaar liep schipbreuk te lijden.

— Hij zult de papieren gemakkelijk herkennen. Beide stukken zijn geschreven op papier met een hoofd mijner firma, als dit.

Al sprekende, had hij een vel papier van zijn bureel genomen en het aan den detective overgereikt, die het aandachtig beschouwde, maar niet naliet van tijd tot tijd zijn oogen te vestigen op 't opgewonden gelaat van den makelaar.

— Wat zijn die papieren voor u waard? vroeg Shore, in wiens brein een zeer ernstig vermoeden van de waarheid was opgekomen tegen den man tegenover hem. Wat zijn ze u waard, als ik ze voor u terugvind?

— Vijfhonderd pond sterling, antwoordde de makelaar.

Grover dacht dat een flinke som den detective er toe zou brengen, zijn uiterste best te doen. Hij dacht er in 't geheel niet aan, dat een dergelijk aanbod voor een domheid als omschreven was, veel te hoog was.

— Die som loont de moeite om er zich voor in te spannen, gaf Shore ten bescheid.

De detectieve sprak op langzamen toon, zich afwendend, om Grover niet al te veel te doen blijken, dat hij hem doorzag.

Dus denkt u te kunnen doen, wat ik u vrang.

— Ik geloof het te kunnen doen zonder veel bezwaren. Natuurlijk moet u mij de verzekering geven, dat u het geld nooit ontvangen hebt.

— Ja zeker, antwoordde Grover zoo vlug, dat het zelfs bij een ander dan Shore wantrouwen zou opgewekt hebben. Ik heb nooit een cent van dat geld gezien.

— Ik heb altijd de zekerheid van toon bij doortrapte gauwdieven bewonderd, dacht nu Shore, maar hier kan ik de overtuiging meenemen, dat er nog een nieuweling op dat gebied voor mij staat.

Intusschen, Shore achtte zich niet gerorpen den makelaar in diens overtuiging, dat hij het geld niet ontvangen had, te schokken, want die beste Grover kon een best melkkoeike voor hem zijn. Waarom zou Shore niet profiteeren van de omstandigheden? Zaken zijn zaken!

XXIII

VERDACHTE INDRUKKEN

Nog nimmer te voren was Shore zoo in gedachten verdiept als toen hij het kantoor van den makelaar Grover verliet. Hij had zooveel in zijn hersenkas te verwerken, dat zijn hoofd hem er pijn van deed.

Toen hij dien morgen op jacht ging, had hij nog maar een heel vaag plan in het hoofd om een zaakje te doen. Nu daarentegen was zijn horizon louter verguld, was zijn weg bezaaid met groote sommen, die hij meende zoo als het ware voor het oprapen te hebben.

Daar was in de eerste plaats de valsche Carterbilt. Hier al was de kans groot een ongst van goud in te halen, als hij hem het vuur wat na aan de schenen ging leggen. Dat was maar een kwestie van tact en handigheid, dacht Shore en hieraan ontbrak het hem niet.

Dan kwam het geld van den makelaar in onroerende goederen in Grosvenor street.

Shore snapte volkomen, dat het met dat geld, die twintig duizend pond, niet in den haak was. Maar, als Grover ze ontvangen had dan zou het wel kunnen zijn, dat de man van Hall de waarheid had gesproken. Welnu, wat zou dat? Als hij de echte Carterbilt was, dan zou de zaak toch in orde komen, want hij had hem, Shore, toch een som beloofd, gelijk aan de premie, gesteld op het aanhouden van den moordenaar van den juwelier. Het was lood om oud ijzer, het geld zou binnenkomen. Hij had alleen zijn mond maar te houden. Nu er zou in de gegeven omstandigheden heel wat voor noodig zijn om dien open te maken.

Shore moest er nog even om lachen hoe de oude makelaar hem die schoone leugens op den mouw had willen spelden. Hij begreep dat Grover het bericht van Carterbilt's dood had gelezen en toen op de gedachte was gekomen de gestorte twintig duizend pond zich toe te eigenen.

De detective nam zich voor het niet te laten bij betgeen de makelaar hem had toegezegd. Wanneer die stukken papier voor Grover beteekenden twintig duizend pond sterling, dan zou hij meer moeten afstaan dan die beloofde vijfhonderd pond. Shore stelde zich al voor bezitter te zullen worden van de helft, van tienduizend pond en het is geen wonder, dat hij die cijfers hem het hoofd pijn deed.

Nog was het niet alles; er was nog een bron, die op 't punt stond te gaan vloeien: de schoonmoeder van de verondersteldde moordenares, mevrouw Mainwarring. Deze dame zou hem betalen voor een werkje, dat hem nog wel zoo gemakkelijk leek als het andere. Die jonge dame vertoefde immers op Hall, zooals zijn lieve tante, de tuinmansvrouw, verklaard had en wel onder de vermomming van verpleegster.

Zooals reeds gezegd, geloofde hij het minsje allerminst schuldig aan den gruwelijken moord, maar deze kwestie en die van de premie, door mevr. Mainwarring uitgeloofd, waren geheel verschilend.... de weduwe had gevraagd haar stiefdochter voor haar op te sporen, dat was alles.

Alles bij elkander genomen, had Shore dus drie snoren op zijn instrument. Het zou wel heel ongelukkig moeten afloopen als hij niet aan ieder dier snaren een welluidenden toon ontlokte.

De detective bouwde het gebeurde na den moord op den juwelier als volgt op: Muriel was om een of andere reden gevluchtt en had niets met den moord uitstaande. De stiefmoeder, die haar stiefdochter hevig haatte, had op die vlucht haar beschuldiging gegrond.

Het zou te dwaas zijn te gelooven, dat het meisje, na haar vader de keel te hebben afgesneden, er met de juweelen vandoor zou zijn gegaan. Shore had uit de vragen, door hem gesteld, al vernomen, dat de vermoorde vader zijn dochter aanbad en dat deze ook zielsveel van den ouden man hield. De weduwe had wel het tegendeel willen doen uitkomen door van de herhaalde twistgesprekken tusschen vader en dochter te reppen, maar Shore had tusschen de zinnen doorgelezen. De stiefmoeder was jaloersch op de dochter en het was de weduwe moeilijk geweest te verbergen, dat zij het meisje doodelijk haatte.

Zijn eerste bezoek aan den huize Mainwarring was wat vluchtig geweest; daarom besloot hij nog eens poolshoogte te gaan nemen en dan wat meer zorg te besteden aan het onderzoek.

Den volgenden morgen vroeg belde hij aan villa Pembridge aan en werd hij ontvangen door de heminnelijke vrouw, die hij voornemens was uit te hooren. Vóórdat zij zelfs den beleefden groet van den detective beantwoordde, zroeg zij:

— Is er nieuws?

De handige Shore paste zich onmiddellijk aan de houding der weduwe aan en antwoordde:

— Uitstekend nieuws. Ik geloof, dat het niet lang zal duren of ik zal de hand leggen op de jonge dame, die wij zoeken.

De oogen van de stiefmoeder tintelden van blijdschap en een zucht van verlichting welde uit haar borst op.

Die zucht deed den detective niet aangenaam aan en wierp eigenlijk wat roet in zijn eten. In de gevolgtrekkingen, die hij gemaakt had na het gesprek, dat hij den vorigen dag met de weduwe Mainwarring gehad had, was de gedachte bij Shore opgekomen, dat de dame zelf wel belang kon hebben bij den dood van haar echtgenoot en daarom door dik en dun de schuld op de stiefdochter wierp. De zucht, die de vrouw slaakte, was voor den detective het duidelijk bewijs dat de weduwe ook onschuldig aan het geval was, daar zij anders niet zoo'n blijdschap aan den dag gelegd zou hebben bij die tijding over Muriel. Want door het meisje aan te houden, zou Shore zijn belofte tegenover den echten of valschen Carterbilt schenden.

Hij zette zich op een stoel en begon met mevr. Mainwarring te praten en het duurde niet lang of hij kwam tot het besluit, dat hij te doen had met een domme, wraakzuchtige vrouw.

Eindelijk gaf Shore zijn verlangen te kennen, om het huis eens te mogen onderzoeken in verband met den moord.

De politie.... begon mevrouw Mainwarring.

— Ja, ik weet, dat de politie overal geweest is, maar sommige menschen vinden sporen, waar anderen niets gezien hebben. Laat mij mijn gang maar eens gaan; het is volstrekt niet noodig, dat iemand mij vergezelt. Ik zal het huis van den kelder tot den zolder doorzoeken. Wie weet, besloot hij handig, of ik nog niet meerdere aanwijzingen vind van de schuld van uw stiefdochter.

Na zijn gesprek met de weduwe was Shore al tot de overtuiging gekomen, dat waar noch de vrouw, noch de dochter van den juwelier aan den moord schuldig waren, de daad moest bedreven zijn door misdadigers van beroep, die er wel in geslaagd waren hun spoor uit te wisschen.

Het was aan Shore reeds bekend, dat het kistje, waarin zich de juweelen bevonden, geplaatst was geweest aan het hoofdeinde van het bed, zoodat de juwelier gedood moest zijn, doordat hij zich had willen verzetten tegen den roof.

Wat Shore echter niet wist, was de wijze, waarop de misdadiger het huis binnen was gedrongen. Er was een premie gesteld op het vinden van het spoor der misdadigers. Waarom zou hij nu ook niet trachten dat geld te verdienen.

De gewone politie had klaarblijkelijk niets ontdekt, daar hij er dan zeker had hooren over spreken. De heele zaak bleef dus voor hem alleen te doen.

Op de eerste verdieping, waar de kamer van den juwelier lag, bevonden zich vijf vertrekken. Aan beide einden van den gang op deze verdieping was een venster, waarvan het eene uitzag op straat en het andere op een balcon. Shore onderzocht nauwkeurig dit venster, dat uit openslaande ramen bestond. Door een grendel in het midden, die een stang in beweging bracht, kon men het raam sluiten.

De detective had er voor gezorgd, ditmaal een vergrootglas mede te nemen. Hij bekeek oplettend den grendel en de plaats waar de ijzeren pen in het raamkozijn drong, en deed al dadelijk een ontdekking, die hem verraste. Het bout was ter plaatse waar de stang in het kozijn drong, een weinig ingedeukt. Het kwam Shore voor, dat het lemmet van een mes tusschen den stang en het bout was gebracht en aldus die stang was opgelicht. Hiermee kon men het venster gemakkelijk openen.

Een oppervlakkig opmerker zou niets ervan bespeurd hebben. Shore echter verzuimde bij zijn onderzoek niet de geringste omstandigheid.

Nu ontsloot de detective de deur en begaf zich op het balcon, dat voortliep naar het huis er naast en in tweeën gescheiden was door een hek. Een hek, dat door een klad kon worden omklauterd. Al dadelijk merkte Shore op, dat het huis naastaan niet bewoond was, want alle vensters misten gordijnen.

Twee seconden later was Shore het hek omgeklommen en drukte zijn neus tegen een der vensters van het onbewoonde pand.

Hij verzekerde er zich van, dat van de omliggende vensters men zijn bewegingen niet gadesloeg en trachtte daarop een venster te openen, wat hem spoedig gelukte op dezelfde wijze als de misdadiger het raam van het huis Mainwarring was binnengedrongen. Toen hij binnen was, sloot hij het venster weer achter zich en keek voorzichtig rond, alvorens de voeten te verzetten. Hij zag namelijk onmiddellijk, dat er vele voetstappen in de kamer in het stof gedrukt waren en dat er ook indrukken waren op het trapje, dat naar de gang voerde. Het waren alle indrukken van dezelfde voeten en Shore zag, dat ze van verschen datum moesten zijn.

(t Vervolgt.)